

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, jud: M. Murguleț
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău, jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci

Î N C H E I E R E

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Asociația Obștească „Viitorul Verde”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească „Viitorul Verde”, și s-a menținut hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 01 august 2017, Asociația Obștească „Viitorul Verde”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta Asociația Obștească „Viitorul Verde” a menționat că, la 02 iunie 2016, Agenția Ecologică Chișinău a eliberat la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, autorizația pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite seria IES ATSVFF nr. 016981, numărul de înregistrare 01-08/163-F.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a indicat că, la autorizația pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite seria IES ATSVFF nr. 016981, este anexată caracteristica arboretului unde sunt identificați arborii ce urmează a fi defrișați, situați pe mai multe străzi din mun. Chișinău care reprezintă spațiile verzi de pe lângă locuințe.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a mai indicat că, la 15 mai 2017, de către reprezentanții SRL „Amurg” au fost defrișați doi arbori de specia ”Ulm” în fața scării nr. IV, al blocului nr. 72 din str. Ion Creangă, fără a informa populația din zona sanitară și organizațiile de mediu interesate și fără a fi împuterniciți conform legii.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a invocat că, la data de 06 iunie 2017 AO „Viitorul Verde” a depus cererea prealabilă împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, cu număr de înregistrare 1364, prin care a solicitat revocarea autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenuri împădurite, seria IES ATSVFF nr. 016981, numărul de înregistrare 01-08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016, de către Agenția Ecologică Chișinău pentru adresa str. Ion Creangă nr. 72-74, mun. Chișinău din motivul autorizării tăierilor a doi arbori ”Ulm” cu încălcarea prevederilor legii și procedurii stabilite și aplicarea prevederilor art. 34, 35(1) și 37(1) al Legii nr. 591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale. Prin răspunsul nr. 01-06/966 din 05 iulie 2017, cererea prealabilă a fost respinsă, fapt care i-a determinat ca în 30 de zile să se adreseze instanței de contencios administrativ cu cerere de anulare a autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenuri împădurite, seria IES ATSVFF nr. 16981 numărul de înregistrare 01-08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016, de către Agenția Ecologică Chișinău pentru adresa str. Ion Creangă nr. 72-74, mun. Chișinău.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a invocat că, până la emiterea autorizației n-au fost consultate opiniile locatarilor din preajma arborilor ce urmau a fi defrișați, opiniile asociațiilor obștești ce activează în domeniul protecției mediului. La fel, au fost încălcate drepturile locatarilor din str. Ion Creangă nr. 72-74 mun. Chișinău, precum și asociațiilor obștești, inclusiv reclamantului, unde s-au autorizat defrișarea arborilor, să participe la elaborarea și examinarea deciziilor privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi proprietate publică, să inițieze în aceste scopuri consultări ale populației.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a relatat că, autorizația emisă nu este întemeiată conform art. 26 din Legea nr. 239 din 08 noiembrie 2007 regnului vegetal, ce stabilește scopul defrișării arborilor, competența organului ce emite autorizația și procedura stabilită la emiterea acesteia, unde un rol important îl constituie actele, ce au stat la baza emiterii autorizației.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a menționat că, la emiterea actului administrativ n-au fost respectate prevederile art. 33 alin. (3) din Legea nr. 239 din 08 noiembrie 2007 regnului vegetal, unde se menționează că controlul obștesc în domeniul protecției, folosinței și restabilirii regimului vegetal proprietate public este exercitat de asociațiile obștești, de persoanele fizice și juridice și are caracter de recomandare pentru autoritățile administrației publice și beneficiarii obiectelor regnului vegetal.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, consideră că, autorizația emisă este ilegală în fond, deoarece contravine legii materiale și este emisă cu încălcarea procedurii stabilite.

Reclamanta AO „Viitorul Verde”, a solicitat admiterea acțiunii, revocarea autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite Spațiile Verzi, Fondul Forestier, seria IES ATSVFF nr. 016981, numărul de înregistrare 01 - 08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016, de către Agenția Ecologică Chișinău pentru adresa str. Ion Creangă nr. 72-74, mun. Chișinău, ca fiind ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins ca fiind nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de AO „Viitorul Verde” și s-a menținut hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la contestarea actului administrativ.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, potrivit datelor din procesul-verbal de cercetare a arborilor în stare gravă nr. 556 din 31 mai 2016, în urma cercetării arborilor în corespundere cu cererea parvenită de la locatarii sectorului Buiucani str. Ion Creangă s-a stabilit că, doi ulmi au fost propuși spre defrișare cu plantarea arborilor tineri. La data de 02 iunie 2016, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” s-a adresat către Agenția Ecologică Chișinău cu solicitare de a-i fi eliberată Autorizație pentru efectuarea lucrărilor de curățare, defrișare și regenerare a arborilor în stare gravă. Potrivit Actului inspectării îndeplinirii cerințelor privind protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale nr. 104349 din 02 iunie 2016, întocmit de către inspectorul de stat pentru Ecologie Artur Luca, se atestă că au fost date indicații de a efectua lucrări silvotehnice de defrișare.

Instanța de apel a stabilit că, în baza demersului nr. 1137 din 02 iunie 2016, a proceselor-verbale de cercetare în stare gravă, a actului de control nr. 104349 din 02 iunie 2016, întocmit de către AE Chișinău și ÎM AGSV, Agenția Ecologică Chișinău a eliberat ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” autorizația de tăiere cu nr. 01-08/163-F la 02 iunie 2016, cu termenul de valabilitate până la data de 01 iunie 2017.

Instanța de apel a reținut că, prin autorizația de tăiere cu nr. 01-08/163-F la 02 iunie 2016 au fost autorizate lucrările silvotehnice de curățenie, defrișare și regenerare a arborilor în stare gravă din mun. Chișinău, numai pentru arbori aflați în stare fitosanitară necorespunzătoare. Concomitent, gestionarului i-au fost prescrise indicații obligatorii de a planta alți arbori, în locul arborilor care se extrag pentru menținerea bilanțului și echilibrului spațiilor verzi.

Instanța de apel a reținut că, la data de 05 iunie 2017, AO „Viitorul Verde” a expediat în adresa Inspectoratului Ecologic de Stat cerere prealabilă, prin care a solicitat revocarea autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite Spații verzi, Fondul Forestier, seria IES ATSVFF nr. 016981, număr de înregistrare 01-08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016, de către Agenția Ecologică Chișinău pentru adresa str. Ion Creangă, nr. 72-74, mun. Chișinău. Prin răspunsul nr. 01-06/966 din 05 iulie 2017, Inspectoratul Ecologic de Stat a respins cererea prealabilă înaintată de AO „Viitorul Verde”, prin care a informat că Autorizațiile pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite Spații verzi, Fondul Forestier, seria IES ATSVFF nr. 016981, număr de înregistrare 01-08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016 este legală, iar temei pentru eliberarea acesteia a servit demersul nr. 382/16 din 02 iunie 2016, înaintată de gestionarul spațiilor verzi ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și procesul-verbal de cercetare fitosanitară a arborilor în stare gravă întocmit în baza evaluărilor efectuate de către specialiști.

Instanța de apel a mai reținut că, nefiind de acord cu răspunsul dat, AO „Viitorul Verde” a înaintat cerere de chemare în judecată în ordine de contencios administrativ împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, potrivit căreia a solicitat revocarea autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite

Spațiile Verzi, Fondul Forestier, seria IES ATSVFF nr. 016981, numărul de înregistrare 01 -08/163-F, eliberată la 02 iunie 2016, de către Agenția Ecologică Chișinău pentru adresa str. Ion Creangă nr. 72-74, mun. Chișinău, ca fiind ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite.

Instanța de apel a indicat că, efectuarea lucrărilor de extragere a doi ulmi ce prezentau pericol de prăbușire, în baza actului permisiv eliberat de organele de mediu în str. Ion Creangă, 72, mun. Chișinău, s-a asigurat cu forțele proprii ale SRL "Amurg", iar masa lemnoasă obținută, în volum deplin, a fost predată de companie Direcției Spațiilor Verzi sectorul Buiucani în modul stabilit de legislație – în baza actului de predare-primire din 22 mai 2017. Or, protecția mediului reprezintă un ansamblu de reglementări, acțiuni și mijloace, care au drept scop menținerea și protejarea factorilor de mediu împotriva degradării, prin diferite forme, în urma activității antropogene. Acest ansamblu de acțiuni constituie o prioritate națională, ce vizează condițiile de viață și sănătate a populației, realizarea intereselor ei economice.

Instanța de apel consideră că prima instanță corect a respins argumentul apelantului-reclamant precum că autorizația a fost eliberată în lipsa opiniilor locatarilor din preajma arborilor ce urmau a fi defrișați, opiniile asociațiilor obștești ce activează în domeniul protecției mediului, or reieșind din înscrisurile cercetate rezultă că anume locatarii din str. Ion Creangă au înaintat demers cu privire la defrișarea arborilor în stare gravă.

Instanța de apel a invocat că, argumentul apelantului AO „Viitorul Verde” precum că locatarii ar fi fost duși în eroare, nu a fost confirmată prin probe autentice. Or, nici un locatar de pe adresa str. Ion Creangă nr. 72-74, mun. Chișinău nu a sesizat organele competente despre faptele invocate de către apelant, la dosar lipsind careva probe în acest sens.

Instanța de apel a menționat că, nu poate fi reținut argumentul apelantului-reclamant AO „Viitorul Verde” privind nemarcarea arborilor ce au fost defrișați, deoarece modul defectuos de executare a defrișărilor autorizate nu constituie temei pentru anularea autorizației vizate, în cazul în care beneficiarii autorizației nu sunt responsabili de încălcările comise.

Instanța de apel a indicat că, întru respectarea pe deplin a supremației legii la obiectivul din str. Ion Creangă, 74/3, mun. Chișinău, pentru vătămarea fără grad de încetare a creșterii a trei arbori foioși prin construirea în jurul acestora a inelelor de protecție cu diametrul mai mic de 90cm, Inspectoratul Ecologic de Stat a întocmit în privința cet. Țîmbuc Anastasia – directorul SRL "Amurg", proces-verbal cu privire la contravenție în conformitate cu prevederile art. 182 Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 1500 lei, care împreună cu prejudiciul cauzat mediului în sumă de 2016 lei, au fost achitate benevol.

Instanța de apel a menționat că, motivele de casare invocate în cererea de apel de apelant AO „Viitorul Verde”, nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării apelului, iar instanța de fond a asigurat disponibilitatea, contradictorialitatea și egalitatea în drepturi a apelantului, ce constă în posibilitatea de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de drepturile procedurale, de asemenea și de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, prin urmare fiind respectate prevederile art. 26 și art. 27 Codul de procedură civilă.

Instanța de apel a constatat că, hotărârea primei instanțe este legală și

fondată, iar argumentele invocate de către apelantă sînt neîntemeiate, concluzionînd de a respinge apelul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

La 16 august 2018, AO „Viitorul Verde”, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs, recurenta, AO „Viitorul Verde”, a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) și d) Codul de procedură civilă și a indicat că, consideră decizia instanței de apel, ca fiind neîntemeiată, deoarece instanța de apel, a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta AO „Viitorul Verde” a menționat că, instanțele judecătorești au emis o hotărîre pripită cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural și instanța de apel, a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta AO „Viitorul Verde”, a indicat că, la emiterea actului administrativ n-au fost respectate prevederile art. 33 alin. (3) din Legea a regnului vegetal, unde se menționează că, „controlul obștesc în domeniul protecției, folosinței și restabilirii regnului vegetal proprietate publică este exercitat de asociațiile obștești, de persoanele fizice și juridice și are caracter de recomandare pentru autoritățile administrației publice și beneficiarii obiectelor regnului vegetal”.

De asemenea recurenta AO „Viitorul Verde”, a invocat că, în cadrul examinării cauzei au fost ignorate de către instanțele judecătorești probele prezentate spre examinare și argumentele expuse în cadrul ședinței de judecată, care confirmă faptul că, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus cererea de eliberare a autorizației de tăiere a arborilor și în aceeași zi a fost eliberată autorizația pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite Spațiile Verzi, Fondul Forestier, seria IES ATSVFF nr. 016981, numărul de înregistrare 01-08/163-F, din data de 02 iunie 2016, fără ca inspectorul de mediu să se deplaseze la fața locului, să marcheze arborii care sunt selectați pentru efectuarea lucrărilor de tăiere și să confirme faptul că arborii autorizați corespund datelor, care sunt indicate în proces-verbal nr. 556 din 31 mai 2016, fără adresa concretă.

La fel, recurenta, a menționat că, instanțele judecătorești au ignorat faptul că prin răspunsul Agenției Ecologice Chișinău nr. 01-06/966 din 05 iulie 2017 a fost confirmat faptul că, inspectorul mediu, care nu a marcat arborii selectați, a fost atenționat despre neadmiterea pe viitor a unei situații similare. Și de fapt Agenția Ecologică Chișinău a confirmat că, inspectorul nici nu a ieșit la fața locului pentru a documenta cazul dat și care arbori totuși au fost propuși pentru eliberarea autorizației de tăiere, obligatoriu urmînd a fi marcați arborii examinați.

Recurenta AO „Viitorul Verde” a indicat că, în același răspuns Agenția Ecologică Chișinău a confirmat faptul că, lucrările au fost efectuate de SRL „Amurg”, iar reprezentantul pârâtului Inspectoratului Ecologic de Stat în cadrul ședinței de judecată a indicat că, sunt ilegale acțiunile efectuate de SRL „Amurg” privind tăierea arborilor și acestea nu au fost autorizate corespunzător.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 iunie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 6673 (f.d. 132), însă la materialele

cauzei lipsesc date despre recepționarea acesteia, iar în cererea de recurs recurenta AO „Viitorul Verde” a indicat că, a recepționat decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 18 iunie 2018 (f. d. 137).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de AO „Viitorul Verde”, la 16 august 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 09 octombrie 2018, în adresa intimațiilor Inspectoratul Ecologic de Stat și Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a fost expediată copia recursului declarat de AO „Viitorul Verde”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 19 noiembrie 2018 Inspectoratul Ecologic de Stat a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimata Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, și nu a depus referință în termenul stabilit, la cererea de recurs declarată de AO „Viitorul Verde”.

Examinând temeiurile recursului declarat de AO „Viitorul Verde”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de AO „Viitorul Verde”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de AO „Viitorul Verde”, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de AO „Viitorul Verde”.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Obștească „Viitorul Verde”, împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan